

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18455

Tarih : 16.06.2026

45696

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Ulaştırma Ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Araç muayene hizmetleri, karayolu trafik güvenliğinin sağlanması ve can kayıplarının önlenmesi açısından kritik öneme sahip kamusal bir denetim faaliyetidir. Ancak araç muayene istasyonlarının özelleştirilmesinden bu yana geçen süreçte, trafik güvenliği göstergelerinde beklenen iyileşmenin sağlanıp sağlanmadığı, teknik denetim altyapısının güncel araç teknolojilerine uyumlu olup olmadığı ve Avrupa Birliği mevzuatına uyum konusunda ciddi eksiklikler bulunduğu yönünde TMMOB'a bağlı Makine Mühendisleri Odası ve bazı meslek örgütleri tarafından değerlendirmeler yapılmaktadır.

Özellikle elektronik sürüş destek sistemleri, araç içi teşhis sistemleri (OBD), ağır taşıtlara yönelik yüklü fren testleri, hız limitörü ve takograf müdahalelerinin tespiti gibi güvenlik açısından kritik denetimlerin yeterince yapılamadığı yönündeki iddialar, trafik güvenliği bakımından kamuoyunda kaygı yaratmaktadır.

Diğer yandan araç muayene hizmetlerine ilişkin yeni imtiyaz ihalesinin sonuçlandırılmış olmasına rağmen, mevcut mevzuatın güncel AB standartlarıyla uyumlaştırılması konusunda somut adımların atılmadığı yönündeki eleştiriler de dikkat çekmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Araç muayene hizmetlerinin 2007 yılında özelleştirilmesinden bugüne kadar geçen süreçte, trafik kazaları sonucu meydana gelen ölüm ve yaralanmaların azaltılması bakımından hangi somut sonuçlar elde edilmiştir?
2. Bakanlığınızın elinde, araç muayene hizmetlerinin özelleştirilmesinin trafik güvenliğine etkilerini ortaya koyan herhangi bir etki analizi veya performans değerlendirme raporu bulunmakta mıdır?
3. Türkiye'de araç muayene istasyonlarında Avrupa Birliği ülkelerinde yaygın olarak kullanılan OBD (Araç İçi Teşhis Sistemi) cihazları kullanılmakta mıdır? Kullanılmıyorsa gerekçesi nedir?
4. Yeni nesil araçlarda bulunan elektronik denge programı (ESP), otomatik acil frenleme sistemi (AEBS), şerit takip uyarı sistemi (LDW), e-Call ve benzeri güvenlik sistemlerinin çalışıp çalışmadığı araç muayenelerinde hangi yöntemlerle denetlenmektedir?
5. Ağır vasıtalarda hız limitörü iptali, takograf sistemlerine müdahale, AdBlue emülatörü kullanımı ve benzeri teknik müdahalelerin tespitine yönelik hangi denetim mekanizmaları uygulanmaktadır?
6. Araç muayene istasyonlarında ağır taşıtlara yönelik yüklü fren testleri ve park freni performans testleri düzenli olarak yapılmakta mıdır? Yapılmıyorsa gerekçesi nedir?
7. Avrupa Birliği'nin araç muayenelerine ilişkin 2014/45/EU ve yol kenarı teknik denetimlerine ilişkin 2014/47/EU sayılı mevzuatlarına uyum sağlanması konusunda Bakanlığınız tarafından yürütülen çalışmalar nelerdir?
8. Türkiye'nin AB uyum yükümlülükleri kapsamında araç muayene mevzuatının güncellenmesine yönelik bir takvim belirlenmiş midir?
9. 24 Şubat 2025 tarihinde gerçekleştirilen yeni araç muayene hizmeti ihalesi sonrasında imzalanması planlanan imtiyaz sözleşmesi öncesinde, mevcut mevzuatın güncellenmesine yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
10. Araç muayene süreçlerinde kullanılan cihaz ve ekipmanların uluslararası standartlara uygunluğu en son ne zaman denetlenmiştir?
11. Muayenelerde kullanılan kusurlar tablosu en son ne zaman güncellenmiştir? Bu tablo kamuoyuna açık olarak yayımlanmakta mıdır?
12. Elektrikli, hibrit ve yakıt hücreli araçların teknik denetimine ilişkin özel muayene kriterleri oluşturulmuş mudur?
13. Bakanlığınız, ağır taşıtların periyodik muayeneleri dışında ek teknik denetimlere tabi tutulmasına yönelik bir düzenleme hazırlığı içerisinde midir?
14. Araç muayene hizmetlerinin kamusal bir hizmet olarak yeniden yapılandırılması veya kamu denetiminin güçlendirilmesi yönünde herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
15. Mevzuat, araç muayene ücretlerinin Cumhurbaşkanlığı tarafından beş yılda bir %20 oranında arttırılabilir ya da azaltılabilir olduğunu söylemektedir. Ancak 19 yıldır bu yetki indirim olarak hiç kullanılmamıştır. Bunun sebebi nedir?